

Znovuzrození budovy aneb Hra prostoru, světla a barev

Alena Součková

Když otevřu dveře a vstoupím do budovy, obklopí mě kouzlo prostředí a prostoru, hlavně u účelně projektovaných budov první poloviny 20. století – architekti by mohli vyprávět ... Již vstupní hala, schodiště, průhledy mezi patry, okna pro dostatek přirozeného světla i účelně projektovaná svítidla o mnohém vypovídají. Často si představuji, jaké to asi bylo, když ve vile bydleli původní majitelé. U budov úřadů nebo organizací – jak se zde cítili klienti a jaké podmínky k práci měl personál. ...

Nové Město nad Metují – 20. léta 20. století

Město s historickým zámkem, který v té době vlastní majitelé textilních továren Bartoňové z Dobenína, se rozrůstá a se zvyšujícím se počtem obyvatel vznikají nové domy a potřebné instituce. I díky mecenášské podpoře. Ve městě rádi pobývali i velikáni a významné osobnosti – slova spisovatele Aloise Jiráska, který ve městě a okolí čerpal inspiraci k několika povídkám a románům, to sdělují za všechny: „Ať hledíme na Nové Město ze strany kterékoliv, odevšad je pohled na ně milý a velice pěkný...“ Budova záložny podle projektu architekta Jindřicha Freiwalda byla postavena v letech 1928-29 jako čtyřpodlažní dům. Zajímavou velká okna, která hlavně ze strany do zahrady nabízejí zajímavé výhledy na město. Dlouhá léta v budově působila pošta.

Od čtenářských spolků ke knihovně

Rozvoj čtenářství a činnost spolků můžeme v Novém Městě nad Metují sledovat již od roku 1848. První čtenářský spolek se jmenoval Slovanská lípa. Dochovány jsou i některé historické fotografie a dokumenty. Veřejná knihovna byla založena v roce 1890 (letos slaví 120leté jubileum). Během své historie měnila několikrát své umístění, po nelehkém období 2. světové války se přemístila do budovy naproti klášteru v Komenského ulici. I přes stísněné a nevyhovující prostory nabízí knihovna občanům zajímavé služby. Fond knihovny představuje přes 60 tisíc dokumentů, velký je i výběr časopisů. Pestrá je nabídka akcí pro děti i pro klienty stacionáře a speciální školy. Za zmínku stojí i akce s polskými partnery z města Duszniky. Knihovna využívá nové metody, moderní technologie a hledá formy pro podporu čtenářství. Pracovnice knihovny v čele s paní ředitelkou Zdenkou Pfeiferovou jsou sehraným týmem s velkým nadšením. Informace o knihovně a jejích službách jsou přehledně a aktuálně vystaveny na webu knihovny <http://www.knihovnanm.cz>. Služby pro veřejnost poskytuje knihovna i ve svých pobočkách a regionální funkce zajišťuje pro 12 obcí ve svém okolí.

Nové Město nad Metují – 1. 11. 2010

Tóny fanfár vítají desítky pozvaných hostů do vestibulu knihovny k jejímu slavnostnímu otevření v nových prostorách bývalé záložny a pošty. Před budovou vlají prapory s logem Evropské unie. Zrekonstruovaná budova je po slavnostních projevech a přestřižení pásky předána k užívání. Stavební práce probíhaly od dubna 2009 do září 2010, vnitřní vybavení navrhl akademický architekt Zdeněk Tomek. Zmizely poštovní přepážky, své podmínky si řekli i památkáři, ve vstupních prostorách se pokladla dlažba z dřevěných kostek... Budově se vrátil ztracený lesk. Investice představovala cca 60 miliónů Kč, které byly z podstatné části uhrazeny v rámci projektu Evropského fondu pro regionální rozvoj. Píše se nová kapitola z dějin knihovny. Pracovnice knihovny se těší na prostorná, světlá a příjemná oddělení s nezbytným zázemím a bezbariérovým přístupem. Návštěvník knihovny bude určitě spokojen.

Knihovna 21. století

Moderní knihovnu nepředstavují jen knihy, ale i nabídka dalších služeb a využívání moderních technologií. Knihovna je místem pro získávání informací a vzdělání i komunitním centrem. Toho si při rekonstrukci objektu byli vědomi představitelé města, architekti, stavebníci a samozřejmě i knihovnice. Fond knihovny byl přemístěn díky „živému řetězu“ dětí, studentů i veřejnosti a pracovnice knihovny obětavě připravovaly provozní podmínky, aby od 2. listopadu mohli přijít čtenáři a návštěvníci. V přízemí je připraveno oddělení pro dospělé s rozsáhlým volným výběrem knih a časopisů i automatem na kávu. Druhé podlaží bude sloužit dětem. Mezi nábytkem v modro-žluté barevné kombinaci se budou dobře cítit jak ti nejmenší, tak studenti. Dostatek

místa bude pro besedy a lekce. Najdeme zde i samostatnou studovnu se stanicemi internetu a základní příručkovou literaturou. Další podlaží s přednáškovým sálem nabízí i další možnosti jeho využití. Tam je pro návštěvníky připravena výstava o životě a díle zapomenutého regionálního spisovatele, cestovatele, fotografa a překladatele Jindřicha Imlaufa (1881-1921). Ten svoje publikace z osobní sbírky věnoval knihovně – některé s unikátními ex-libris svého přítele, výtvarníka Josefa Váchala. V tomto patře najdeme i kanceláře knihovny. Nejvyšší patro budovy knihovny má několik místností a dvě učebny pro Městský klub k zajištění klubové a spolkové činnosti. Půdní prostory využije knihovna jako sklad. Připravují se i plány pro využití zahrady. Jedinými prostory, které rekonstrukce nezasáhla, jsou sklepní trezorová místnost a možnosti dalších skladových prostorů. Přejeme knihovně, aby naplňovala svoje poslání, tak jak zaznívá ve vizi knihoven (viz článek z konference Knihovny současnosti), aby klient získal požadovanou kvalitní službu v krásné, přívětivé a pohodlné knihovně, rychle obsloužen příjemným, kvalifikovaným a spokojeným personálem...